

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

สุคน ระเปียบโอบุษฐ์

ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา), ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญพิเศษ

โรงเรียนเทศบาลวัดเสาชิงช้า เทศบาลนครนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ทำขึ้น ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดเสาชิงช้า ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 87 คน กลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนเทศบาลวัดเสาชิงช้า ปีการศึกษา 2556 จำนวน 44 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) หยิบสลากรายชื่อห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าที่แบบไม่อิสระจากกัน (t - test Dependent) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการวิจัยพบว่า

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 86.83/86.23 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7809 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.7809 หรือคิดเป็นร้อยละ 78.09

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม, คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

บทนำ

การดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคมจะต้องเข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยกาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และคุณธรรมสามารถปรับตนเองกับสภาพแวดล้อมแล้วนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551 : 1-5) ซึ่งในสภาพปัจจุบันของสังคมไทย มีการแตกแยกทางความคิดด้านการเมืองการปกครองเกิดความวุ่นวายในสังคม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ขึ้นอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดวิกฤตการณ์หลายรูปแบบขึ้นในสังคมทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือมุ่งสร้างสรรค์สังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม และมุ่งสร้าง “คน” หรือ “ผู้เรียน” ซึ่งเป็นผลผลิตโดยตรงให้มีคุณลักษณะมีศักยภาพ (วัฒนาพร ระเบียบทุกข์. 2542 : 1-3) และหัวใจของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินั้น อยู่ที่การยกระดับคุณภาพประชากรของประเทศให้สูงขึ้น ถ้าคุณภาพของประชากรไม่ได้รับการพัฒนาประเทศไทยของเราจะไม่สามารถทัดเทียมประเทศอื่น ๆ ได้ (พนม พงษ์ไพบูลย์. 2544 : 80-82)

การศึกษาเป็นกระบวนการสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่จะเข้ามามีบทบาทในการพัฒนามนุษย์ทุกด้าน ตามที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และ

สติปัญญา เป็นบุคคลที่มีความรู้ดี มีทักษะกระบวนการคิด การจัดการ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดี สามารถแสวงหาความรู้และพึ่งตนเอง ทำงานร่วมกับคนอื่นอย่างสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อความสงบสุขของตนเองและสังคม (วัฒนาพร ระเบียบทุกข์. 2545 : 16)

ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการศึกษาที่รัฐเปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและทัดเทียมกัน โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีความเป็นไทยมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) ด้วยเหตุนี้เองหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แบ่งออกเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 3)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องเรียนตลอด 12 ปี เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองดี ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และระดับโลก สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสันติสุข อุดมด้วยกุศลจิต อุทิศตนเพื่อสาธารณประโยชน์ ได้ตามโอกาสอันควร การเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงเป็นการประยุกต์ใช้ความรู้และความคิดรวบยอดด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ จริยธรรมและศาสนา กฎหมาย สังคมวิทยา ประชากรและสิ่งแวดล้อมตามสภาพจริง และตามหลักการที่สำคัญ ๆ ไปบูรณาการเชื่อมโยงเข้ากับกระบวนการชีวิต กระบวนการทางสังคม และการประกอบอาชีพของผู้เรียน ในลักษณะการบูรณาการแบบสหวิทยาการ โดยยึดเป้าหมายของการพัฒนาศักยภาพการเป็นพลเมืองดี มีคุณภาพเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้องค์ความรู้ประกอบด้วย 5 สาระ คือ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและ การดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ โดย มีมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในแต่ละสาระการเรียนรู้ ตลอดจนยึดมั่นและ ปฏิบัติตนเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ตามระบอบการปกครองที่ สอดคล้องกับ ประเพณี วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมทั้งทางสังคมและทางธรรมชาติ(กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 12-13) ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร ซึ่งครูผู้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งจึงต้องรู้จักนำวิธีการสอน หรือเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการเรียนการสอน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และจะต้องรู้วิธีการฝึกผู้เรียนให้มีทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ (กรมวิชาการ. 2545 : 207) และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเนื้อหาในหลักสูตรให้กับผู้เรียน จะต้องครอบคลุมจุดประสงค์ต่าง ๆ ของเนื้อหาที่จำเป็น นั่นคือ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ต้องมีทักษะหลายด้านมีหลายแนวคิด และมีการสร้างความเข้าใจให้่องแท้ในตัวผู้เรียน ครูหรือผู้สอนจึงต้องพัฒนากิจกรรม ประสบการณ์การเรียนรู้เป็นขั้น ๆ จนทำให้ผู้เรียนได้รับผลที่ต้องการจากการที่ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน (บรรพต สุวรรณ- ประเสริฐ. 2543 : 53) ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุตาม เจตนารมณ์ของหลักสูตร จะต้องเป็นกระบวนการที่ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ความสามารถใน การอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อมของสังคม เกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม รู้จักให้เหตุผลเป็นเครื่องมือตรวจสอบ หรือพิจารณาให้ถูกต้อง ผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการเลือกเนื้อหาและออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ให้สอดคล้องกับสภาพจริงเนื้อหาที่เหมาะสมในสภาพปัจจุบันควรเป็นเนื้อหาที่เน้นให้ผู้เรียนมีจิตสำนึก และปฏิบัติตามวิถีทางประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รักษาสิทธิ เสรีภาพของตนเองและเคารพสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น ในส่วนของกลุ่มสาระการ

เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยเฉพาะสรรหาที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม จะพบว่ายังคงให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนในเรื่อง การเมือง การปกครอง เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ มุ่งมั่นทำประโยชน์ให้กับสังคม

ในสภาพปัจจุบันการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเทศบาลวัดเสาชิงช้า ในสรรหาที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ยังไม่ประสบผลสำเร็จตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเท่าที่ควร ยังมีนักเรียนบางส่วนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในรายวิชาดังกล่าว มองเห็นว่าถึงแม้จะเป็นปัญหาจุดเล็ก ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนบางส่วน แต่ก็มีโอกาสจะละเลยไม่สนใจแก้ปัญหาได้ เพราะ การศึกษาเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตเป็นเรื่องสำคัญ นักเรียนในฐานะพลเมืองของสังคม จะต้องเรียนรู้และมีความรู้ความเข้าใจเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข จากการวิเคราะห์หาสาเหตุ พบว่า นักเรียนบางส่วนยังไม่ค่อยเข้าใจเนื้อหาบทเรียนและถ้อยคำการเรียนรู้ได้ไม่ดีพอ สาเหตุเพราะนักเรียนในแต่ละห้องมีจำนวนมาก ประกอบกับนักเรียนมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน มีความสามารถในการรับรู้ไม่เท่าเทียมกัน ครูผู้สอนจึงไม่สามารถที่จะสอนให้นักเรียนมีความรอบรู้ได้เท่าเทียมกันในเวลาอันจำกัดได้ เมื่อนักเรียนได้เรียนในช่วงพักติแล้ว นักเรียนบางส่วนที่ยังไม่เข้าใจก็ไม่สามารถที่จะไปทบทวนด้วยตนเองได้เพราะขาดสื่อที่จะไปศึกษาด้วยตนเอง ครูผู้สอนไม่สามารถที่จะไปทบทวนเนื้อหาความรู้ให้กับนักเรียนเป็น

รายบุคคลได้ อีกทั้งสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ในรูปแบบหนังสือ ยังไม่น่าสนใจ ไม่ทันสมัย นักเรียนที่ไม่ชอบการอ่านหนังสือ จะมองว่าเนื้อหาวิชาวิชาสังคมศึกษา มีเนื้อหาหนัก นำเบื่อหน่าย ส่งผลให้นักเรียนทำคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ไม่ดี การบรรลุวัตถุประสงค์ของบทเรียนจึงไม่ค่อยประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้มีความพยายามที่จะหาแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ วิธีหนึ่งที่สามารถใช้ได้คือ การใช้สื่อการเรียนการสอนถ้ามีสื่อที่เป็นรูปธรรม ที่นักเรียนสามารถนำไปศึกษาด้วยตนเองได้ นักเรียนเหล่านี้ก็จะสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้ดีขึ้น การบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ก็จะประสบผลสำเร็จมากขึ้น

นักการศึกษาเชื่อว่านวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ต่างก็ผ่านระบบการผลิตที่มีขั้นตอนและได้จัดระบบอย่างมีประสิทธิภาพ ที่สำคัญที่สุดคือนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเน้นบทบาทผู้เรียนให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทางการศึกษา ที่ต้องการให้การเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กิดานันท์ มลิทอง (2543 : 185 – 186) กล่าวไว้ว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องมีการวิเคราะห์ลักษณะและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่ผู้เรียน การใช้คอมพิวเตอร์จัดการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้สอนสามารถแก้ปัญหาในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลได้โดยการจัดโปรแกรมการเรียนให้สอดคล้องกับความ

ต้องการของผู้เรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถและ ความถนัดของตน เป็นการจัดการศึกษารายบุคคลโดยใช้โปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบต่าง ๆ กัน ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2541 : 7) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นสื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์รูปแบบหนึ่งซึ่งใช้ความสามารถของคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอสื่อประสมอันได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง แผนภูมิ กราฟภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์และเสียง เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนหรือองค์ความรู้ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับการสอนจริงในห้องมากที่สุด สุรเชษฐ์ เวชพิทักษ์ (2546 : 2) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สามารถแสดงข้อความ เสียง และภาพ รวมทั้งภาพเคลื่อนไหวได้ แต่ในการใช้จำเป็นต้องมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ จุดที่บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแตกต่างจากสื่ออื่นชัดเจนที่สุดอยู่ที่ผู้ผลิตสามารถสร้างโปรแกรมให้มีปฏิสัมพันธ์หรือโต้ตอบกับผู้เรียนได้ ตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ ทดสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ บันทึกผลการเรียนกระทั่งจัดบทเรียนที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันได้ อย่างไรก็ตามการที่จะสร้างโปรแกรมที่สามารถติดตามพฤติกรรมและผลการเรียน กระทั่งสามารถเลือกบทเรียนให้ผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลได้นี้เป็นเรื่องต้องใช้ความพยายามในการออกแบบและการพัฒนามาก

สรุปได้ว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นเครื่องช่วยในการสอนของครู วิธีการสอนอาจจะ เป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม โดยเนื้อหาที่จะสอน อยู่ในรูปของโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นแบบสื่อประสม ประกอบด้วยภาพ เสียง และคำบรรยาย สามารถเร้าความสนใจ เสริมแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน สามารถโต้ตอบ

กับผู้เรียนได้ อีกทั้งคอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังเป็นสื่อที่นักเรียนสามารถนำไปศึกษาด้วยตนเอง นอกห้องเรียนได้ด้วย การนำเอาคอมพิวเตอร์มาเป็นสื่อการศึกษาเพื่อนำเสนอและกิจกรรมที่จัดทำขึ้นในรูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ โดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้เป็นพื้นฐาน จุดประสงค์เพื่อช่วยในการเรียนการสอนทบทวน การทำแบบฝึกหัด การวัดผล อันเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนและการรับรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

จากความสำคัญและปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยเฉพาะสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม และประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงได้จัดสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นสื่อในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง และสามารถศึกษาได้ทุกสถานที่ ไม่เฉพาะแต่ในโรงเรียนเท่านั้น นอกจากนี้การเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการศึกษาจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ยังเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับแนวคิดทางการศึกษา ที่ต้องการให้การเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนแต่ละคนได้พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถตามความเชื่อที่ว่า นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันไม่สามารถเรียนรู้ได้เท่ากันในเวลา

ใกล้เคียงกัน แต่นักเรียนก็สามารถจะเรียนรู้ได้ถ้า
นักเรียนมีเวลาในการเรียนรู้ที่เพียงพอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพ
ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม
การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่ม
สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดทำขึ้น
ตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง
วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่ม
สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง
เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของ
นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การ
ดำเนินชีวิต และการเมืองการปกครอง กลุ่ม
สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมือง
การปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วย
การเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการ
ดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม
ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้บทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้
เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
เทศบาลวัดเสาชิงช้า ปีการศึกษา 2556
จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 87 คน โดย
จัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนคละตามความสามารถ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียน
เทศบาลวัดเสาชิงช้า ปีการศึกษา 2556 จำนวน
44 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple
Random Sampling) ด้วยการจับสลากรายชื่อ
ห้องเรียน

2. เนื้อหา

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์
ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและ
การเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง
วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม และ
ประกอบการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการ
เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดย
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประกอบด้วย
เนื้อหา 2 หน่วย ได้แก่

1.1 วัฒนธรรมและการดำเนิน
ชีวิต

1.2 การเมืองและการปกครอง

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent
Variable) คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การ
ดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระ

การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

3.2.1 ประสิทธิภาพของ
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม
การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม
และการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการ
เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.2.3 ความพึงพอใจของ
นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การ
ดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

4.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย
สอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและ
การเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม
ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6

4.2 แผนการจัดการเรียนรู้
ประกอบการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมือง
การปกครอง

4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง
วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6

4.4 แบบประเมินความพึง
พอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม
การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่ม
สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ระยะเวลาในการจัดทำบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การ
ดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการวิจัยปีการศึกษา
2555 – 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
หมายถึง สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ที่มี
ลักษณะเป็นสื่อประสม ได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง
กราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียง โดยการ
นำเสนอหน้าจอที่ละเอียด ผู้เรียนสามารถ
ปฏิสัมพันธ์หรือโต้ตอบกับสื่อพร้อมทั้งได้รับผล
ป้อนกลับในทันที คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์
ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและ
การเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม
ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ที่ได้มีการนำเนื้อหา สาระ หน้าที่พลเมือง
วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม มา
จัดทำเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนในกลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
เทศบาลวัดเสาชิงช้า โดยเนื้อหาในบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนประกอบด้วย 2 หน่วย
ได้แก่ 1) วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต และ 2)
การเมืองและการปกครอง

2. ประสิทธิภาพของบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง คุณภาพของ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเปรียบเทียบคะแนนของกระบวนการเรียนรู้ หรือ คะแนนจากการทำแบบฝึกและแบบทดสอบย่อย จากการเรียนรู้ จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแต่ละเรื่อง กับคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน จากการทำแบบฝึก และแบบทดสอบย่อย จากการเรียนรู้จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแต่ละเรื่อง

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่เรียนด้วยการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดเสาชิงทอง เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ในปีการศึกษา 2556

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นคะแนนที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งข้อสอบเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบแบบประเมิน

ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 86.83/86.23 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7809 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.7809 หรือคิดเป็นร้อยละ 78.09

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด และ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้ทำให้สนใจเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ความเหมาะสมของภาพและเสียงประกอบบทเรียน และสีสันทันและการออกแบบหน้าจอ ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม ของนักเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีประเด็นสำคัญสามารถนำมาอภิปราย ได้ดังนี้

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 86.83/86.23 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยนักเรียนกลุ่มทดลองภาคสนาม จำนวน 43 คน ซึ่งเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง มีผลการทดสอบก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 37.16 และผลการทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.23 คิดเป็นความก้าวหน้าทางการเรียน ร้อยละ 49.07 และเมื่อวิเคราะห์คะแนนเก็บระหว่างเรียนและคะแนนผลการทดสอบ

หลังเรียน ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ปรากฏว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด กล่าวคือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง มีประสิทธิภาพ 86.83/86.23 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7809 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.7809 คิดเป็นร้อยละ 78.09 ทั้งนี้เนื่องมาจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง เป็นสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นจากปัญหาที่พบขณะทำการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างแท้จริง โดยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ยังไม่ประสบผลสำเร็จตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเท่าที่ควร ยังมีนักเรียนบางส่วนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน ในรายวิชาดังกล่าว มองเห็นว่าถึงแม้จะเป็นปัญหาจุดเล็ก ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนบางส่วน แต่ก็มิอาจจะละเลย ไม่สนใจแก้ปัญหาได้ เพราะการศึกษาเรื่อง หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต เป็นเรื่องสำคัญ นักเรียนในฐานะพลเมืองของสังคม จะต้องเรียนรู้และมีความรู้ความเข้าใจเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข จากการวิเคราะห์หาสาเหตุ พบว่านักเรียนบางส่วนยังไม่ค่อยเข้าใจเนื้อหาบทเรียน และถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ไม่ดีพอ สาเหตุเพราะนักเรียนในแต่ละห้องมีจำนวนมาก ประกอบกับนักเรียนมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน มีความสามารถในการรับรู้ไม่เท่าเทียมกัน ครูผู้สอนจึงไม่สามารถที่จะสอนให้นักเรียนมีความรอบรู้ได้เท่าเทียมกันในเวลาอันจำกัดได้

เมื่อนักเรียนได้เรียนในชั่วโมงปกติแล้ว นักเรียนบางส่วนที่ยังไม่เข้าใจก็ไม่สามารถที่จะไปทบทวนด้วยตนเองได้เพราะขาดสื่อที่จะไปศึกษาด้วยตนเอง ครูผู้สอนไม่สามารถที่จะไปทบทวนเนื้อหาความรู้ให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคลได้อีกทั้งสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ในรูปแบบหนังสือ ยังไม่น่าสนใจ ไม่ทันสมัย นักเรียนที่ไม่ชอบการอ่านหนังสือ จะมองว่าเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ มีเนื้อหาที่น่าสนใจ น่าเบื่อหน่าย ส่งผลให้นักเรียนทำคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ไม่ดี การบรรลุวัตถุประสงค์ของบทเรียนจึงไม่ค่อยประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้มีความพยายามที่จะหาแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ วิธีหนึ่งที่สามารถใช้ได้คือ การใช้สื่อการเรียนการสอน ถ้ามีสื่อที่เป็นรูปธรรมที่นักเรียนสามารถนำไปศึกษาด้วยตนเองได้ นักเรียนเหล่านี้ก็จะสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้ดีขึ้น การบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ก็จะประสบผลสำเร็จมากขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครองขึ้น เนื่องจากมีแนวคิดที่ว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ประกอบด้วย ภาพ เสียง และคำบรรยาย สามารถสร้างความสนใจ เสริมแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของถนอมพร เลหาจรัสแสง (2541 : 7) กล่าวว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์รูปแบบหนึ่งซึ่งใช้ความสามารถของคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอสื่อประสมอันได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง แผนภูมิ กราฟภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ และเสียง เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนหรือองค์

ความรู้ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับการสอนจริงในห้องมากที่สุด โดยผู้วิจัยศึกษาความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เพื่อสร้างและพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้มีประสิทธิภาพถูกต้องตามหลักการสร้าง ต่อด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรการเรียนรู้อัจฉริยะศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมท้ายบทเรียน และแบบทดสอบท้ายบทเรียน ประกอบการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เมื่อได้เนื้อหาบทเรียนและการจัดกิจกรรมท้ายบทแล้ว นำเนื้อหาและกิจกรรมท้ายบทที่วิเคราะห์แยกเป็นบทเรียนย่อยๆ แล้วมาออกแบบบทเรียนโดยเขียนเป็นผังงาน สร้างกรอบแสดงเรื่องราว (Storyboard) ของบทเรียนว่าจะประกอบด้วยอะไรบ้าง ก่อนนำไปสร้างโปรแกรมด้วยโปรแกรม Adobe Illustrator นำกรอบแสดงเรื่องราว (Storyboard) ที่ได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของบทเรียน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข นำกรอบแสดงเรื่องราว (Storyboard) ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาสร้างและออกแบบ ด้วยโปรแกรม Macromedia Flash 8 นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างเสร็จแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น ต่อจากนั้นนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาแล้วไปหาประสิทธิภาพกับนักเรียนแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to one testing) จำนวน 3 คน แบบกลุ่มเล็ก (Small Group testing) จำนวน 9 คน และแบบกลุ่มภาคสนาม (Field testing) จนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความถูกต้อง สวยงาม น่าสนใจ และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

จึงค่อยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปใช้ในการเรียนการสอนในห้องเรียนจริงอีกครั้งหนึ่ง จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ทำให้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ นันทศรีมณี เทพดลไชย (2541 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบไฮเปอร์มีเดียวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบไฮเปอร์มีเดีย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 90/90 ผลการวิจัยของสมถวิล อัครกัณฑ์กร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพ 86.70/87.03 ผลการวิจัยของอรทัย บุตรทอง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุด เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาวง จังหวัดพัทลุง พบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุด เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพ 83.21/84.82 ผลการวิจัยของมะลิวัลย์ ศิริวรรณ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนา

บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 86.00/85.50 และผลการวิจัยของนิมิต ไทยตระกูล (2550 : บทคัดย่อ) ได้รายงานการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียวิชาพระพุทธศาสนา (ส 32202) เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียวิชาพระพุทธศาสนา (ส 32202) เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 82.98/83.27 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นเครื่องช่วยในการสอนของครู วิธีการสอนอาจจะเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม โดยเนื้อหาที่จะสอนอยู่ในรูปของโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นแบบสื่อประสม ประกอบด้วยภาพ เสียง และคำบรรยาย

สามารถสร้างความสนใจ เสริมแรงกระตุ้น ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ การนำเอาคอมพิวเตอร์มาเป็นสื่อการศึกษาเพื่อนำเสนอและกิจกรรมที่จัดทำขึ้นในรูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้เป็นพื้นฐาน จุดประสงค์เพื่อช่วยในการเรียนการสอนทบทวน การทำแบบฝึกหัด การวัดผล อันเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนและการรับรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของถนอมพร เลหาจรัสแสง (2541 : 7) ที่กล่าวว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นสื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์รูปแบบหนึ่งซึ่งใช้ความสามารถของคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอสื่อประสมอันได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง แผนภูมิ กราฟ ภาพเคลื่อนไหว วิดิทัศน์และเสียง เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนหรือองค์ความรู้ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับการสอนจริงในห้องมากที่สุด นอกจากนี้สุรเชษฐ์ เวชพิทักษ์ (2546 : 2) ได้กล่าวว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแตกต่างจากสื่ออื่นชัดเจนที่สุดอยู่ที่ผู้สร้างสามารถสร้างโปรแกรมให้มีปฏิสัมพันธ์หรือโต้ตอบกับผู้เรียนได้ ตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียน ทดสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ บันทึกผลการเรียน กระทั่งจัดบทเรียนที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ท้องเที่ยวทั่วไทย สาระกมุติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จะเห็นว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นสื่อ นวัตกรรม เครื่องมือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี สามารถส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในหน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม นักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่ได้รับมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ นักเรียนรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และสามารถทำงานตามลำพังได้ ช่วยส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคลและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการศึกษาค้นคว้า ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนและช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนันทศรี เตพดลไชย (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบไฮเปอร์มีเดียวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของสมถวิล อัครกันทรกร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของอรทัย บุตรทอง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุด เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ เศรษฐศาสตร์ ก่อนและหลังการใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุด เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ เศรษฐศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของมะลิวัลย์ ศิ ริวรรณ (2550 : บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนา บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนหลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดียสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และผลการวิจัยของนิमित ไทย ตระกูล (2550 : บทคัดย่อ) รายงานการพัฒนา บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย วิชา พระพุทธศาสนา (ส 32202) เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มี ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและ การเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด และ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้ ทำให้สนใจเรียน หน่วยการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ความ เหมาะสมของภาพและเสียงประกอบบทเรียน และสีสันทันและการออกแบบหน้าจอ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน จากการศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้และ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และความรู้

เกี่ยวกับ การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทำให้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้น มีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของ นักเรียนเป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ เนื้อหาได้ด้วยตนเอง อีกทั้งบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อที่มีการใช้สื่อ ประสม ได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดิทัศน์และเสียง เพื่อถ่ายทอด เนื้อหาบทเรียน ทำให้เนื้อหาที่มีความยากเป็น เรื่องที่น่าสนใจ ชวนให้ศึกษา ส่งเสริมให้ นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ใน ชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของนิमित ไทยตระกูล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ รายงานการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธสาวก พุทธ สาวิกา และ ชาวพุทธตัวอย่าง สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความ คิดเห็นต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย อยู่ ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย จะเป็นสารสนเทศ แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะใช้เป็นแนวทาง ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์ และ วัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ให้บรรลุ ตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัย ไปใช้

1. ก่อนที่จะนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและ การเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6 ไปใช้ประกอบการเรียนการสอน ครูควรศึกษาแนวทางการใช้จากคู่มือการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ให้ละเอียด เพื่อให้ นักเรียนได้ปฏิบัติตามกิจกรรมอันจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด

2. ก่อนเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตและการเมืองการปกครอง ครูควรจัดแนะนำการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และกำชับให้นักเรียนปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด ศึกษาเนื้อหา ทำความเข้าใจ ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อจะให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น อีกทั้งจะให้นักเรียนได้รับทราบผลการเรียนรู้ได้ทันทีเมื่อทำแบบทดสอบเสร็จสิ้น

3. ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นทักษะ/กระบวนการเพื่อให้เกิดประสบการณ์ในการเรียนมากขึ้น โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ และให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียนตามความต้องการ

4. ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำ จัดสร้างสื่อประเภทบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างต่อเนื่องในทุกระดับชั้น และทุกกลุ่มสาระการ

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2545). สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เรียนรู้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่ทดลองเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และกลุ่มที่เรียนปกติ เพื่อจะนำข้อมูลมาปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ครูควรจะมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ชัดเจน ในการเสนอเนื้อหาควรแบ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อย ๆ เพื่อให้บทเรียนไม่ยาวจนเกินไป ควรมีการใส่เสียงหรือคำแนะนำปรากฏขึ้น ถ้านักเรียนยังเรียนเนื้อหาในหน้าจอ นั้นไม่จบ และการบันทึกเสียงบทสนทนาหรือคำสั่งไม่ควรเป็นประโยคที่ยาวเกินไป และควรบันทึกให้ชัดเจน อีกทั้งในการออกแบบควรออกแบบบทเรียนให้ใช้ได้ทั้งเมาส์และแป้นพิมพ์เพื่อความสะดวกในการใช้บทเรียน

3. ควรมีการศึกษาเทคนิควิธีการหรือโปรแกรมใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ให้มีรูปแบบที่หลากหลายและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

- (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. (2542). “การหาประสิทธิภาพบทเรียน CAI”. ใน **เทคโนโลยีสื่อสาร การศึกษา.** 6(1) : 61.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). **เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- เขมรัฐ โตไทยะ. (2540). **คู่มือการจัดทำแผนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เนื้อหา สิ่งแวดล้อม เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตาม หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).** พิมพ์ครั้งที่ 2. ร้อยเอ็ด : ออฟเซท.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2541). “แนวทางไอทีไทย”. สาร NECTEC **ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ คอมพิวเตอร์แห่งชาติ.** 5(20), มกราคม-กุมภาพันธ์.
- ฉลอง ทับศรี. (2549). **เอกสารประกอบการเรียนรายวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา.** มหาวิทยาลัย บูรพา.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2545). **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการศึกษา หน่วยที่ 1-5.**
กรุงเทพฯ : สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ถนอมพร เลาหจรัสแสง. (2541). **คอมพิวเตอร์ช่วยสอน.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ทิวต์ มณีโชติ. (2549). **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.**
กรุงเทพฯ : เกรท เอ็ดดูเคชั่น.
- ธนิต ดอกฤกษ์กลาง. (2541). **การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วย คอมพิวเตอร์ช่วยสอนระหว่างภาพการ์ตูนประกอบคำบรรยายด้วยตัวหนังสือกับการ์ตูน ประกอบคำบรรยายด้วยเสียง.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยี การศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นเรศ คำเสียง. (2549). **การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย เรื่องคำราชาศัพท์ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** รายงานการวิจัยเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- นันทรัศมี เทพดลไชย. (2541). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอนระบบไฮเปอร์มีเดียวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยี การศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นาตยา อุดร. (2541). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีการเตรียมความพร้อม 2 แบบ เรื่อง “ระบบสืบพันธุ์”.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- นิภาวรรณ รัตนานนท์. (2542). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดียในการสอนเรื่อง การประเมินสภาพทารกแรกคลอด สำหรับนักศึกษาพยาบาล. ปรินญาณินทร์ ปรินญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิมิต ไทยตระกูล. (2550). รายงานการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียวิชาพระพุทธศาสนา (ส 32202) เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. รายงานการวิจัยเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2543). นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : เอสอาร์พริ้นติ้ง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุปผชาติ ทัพทิกธน์และคณะ. (2544). ความรู้เกี่ยวกับสื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- บุรณะ สมชัย. (2537). "การพัฒนาหลักสูตรอบรมครูอาจารย์เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน," วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา. ปีที่ 6, หน้า 12-19.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2551). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- เผชิญ กิจระการ. (2546). "ดัชนีประสิทธิผล" ใน เอกสารประกอบการสอนวิชา 503710 . ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2544). "หัวใจการปฏิรูปการศึกษา", ใน วารสารวิชาการ. 4(1) : 2 - 7, มกราคม.
- พรเทพ เมืองแมน. (2544). การออกแบบและพัฒนา CAI Maltimedia ด้วย Authorware. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2544.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2550). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : แฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (2548). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2546 - 2547. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ยุภาดี ปณะราช. (2541). ผลของการสอนซ่อมเสริมโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2551). การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรภรณ์ กองมณี. (2546). การพัฒนาแผนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยเน้นกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัฒนาพร ระเบียบทุกซ์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แอล ที เพรส.
- . (2545). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา : ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- วิชุดา รัตนเพียร. (2540). การออกแบบและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภา อุตมฉันท. (2544). การผลิตสื่อโทรทัศน์และสื่อคอมพิวเตอร์ : กระบวนการสร้างสรรค์และ เทคนิคการผลิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภสิริ โสมาเกต. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความพึงพอใจในการเรียน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงการกับการ เรียนรู้ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- สมถวิล อัครกัณฑ์กร. (2545). การศึกษาผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องศาสนาใน ประเทศไทย กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน สถาบันราชภัฏสงขลา.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2547). ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการ คิด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). รายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2551
- สุดา ดำรงโภคภัณฑ์. (2543). ผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและการสอนตามคู่มือครูที่มี ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง กลมมนุษย์ หน่วยย่อยการหมุนเวียนของเลือดและก๊าซ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2535). “วิจัยในชั้นเรียนอย่างง่าย ๆ แบบวิจัยหน้าเดียว” ใน วารสาร
วิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. [13,1 \(ม.ค.-เม.ย. 2535\), 74-79](#)
_____. (2544). การสร้างแบบฝึก. นครสวรรค์ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดริมปิงการพิมพ์.
- สุนันทา เหมวงษ์. (2547). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
สำหรับช่วงชั้นที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยี
การศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพล วังสินธุ์. (2536). “การจัดทำแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ” ใน สารพัฒนาหลักสูตร.
114(12) : 3 - 14, เมษายน - พฤษภาคม.
- สุรเชษฐ์ เวชพิทักษ์ . (2546). การพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและเว็บไซต์ เพื่อการเรียนรู้ที่มี
คุณภาพ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2544). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ
: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารี พันธุ์ณี. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : เลฟแอนดัลลิฟเพรส, 2543.